

*NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA PERIOD OD 1. JANUARA DO 31. DECEMBRA 2013. GODINE*

ILIRIKA BALANCED, Otvoreni investicioni fond
Reg. broj fonda: 5/0-44-124/12-09
Društvo za upravljanje: ILIRIKA DZU a.d. Beograd

**NAPOMENE
UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA PERIOD
OD 1. JANUARA DO 31. DECEMBRA 2013. GODINE**

Beograd, februar 2014. godine

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA PERIOD OD 1. JANUARA DO 31. DECEMBRA 2013. GODINE**

1. OSNIVANJE I DELATNOST

Opšti podaci

Komisija za hartije od vrednosti Republike Srbije je dana 18. septembra 2008. godine izdala Rešenje o davanju dozvole za organizovanje otvorenog investicionog fonda Erste Balanced broj 5/0-34-5075/11-08, dok je Rešenje o upisu u Registar investicionih fondova broj 5/0-44-124/12-09 doneto 26. marta 2009. godine. Na dan donošenja ovog rešenja, Fond je imao 45 članova koji su posedovali 50.088,74470 investicionih jedinica neto vrednosti RSD 1.000,00. Fond je klasifikovan kao balansiran.

Na osnovu ugovora koji je zaključen 20.12.2012.godine, Komisija za hartije od vrednosti je donela Rešenje br.5/0-40-4700/3-12 od 27.12.2012. godine o davanju predhodne saglasnosti na prenos prava upravljanja otvorenim investicionim fondovima Društva za upravljanje investicionim fondovima Erste Invest a.d. Beograd na Društvo za upravljanje investicionim fondovima ILIRIKA DZU a.d. Beograd. Na osnovu ovog rešenja i saglasno odredbama člana 50. stav 3 Zakona o investicionim fondovima, Društvo za upravljanje investicionim fondovima ILIRIKA DZU a.d. Beograd je 01.03.2013. godine preuzelo pravo upravljanja nad otvorenim investicionim fondom ILIRIKA BALANCED (Dalje: Fond).

U skladu sa odabranim investicionim ciljem, odnosno investicionom politikom ILIRIKA BALANCED otvoreni investicioni fond se definiše kao balansirani fond, u skladu sa Pravilnikom o investicionim fondovima (Sl.glasnik RS br. 15/09, 76/09 i 41/11).

Društvo za upravljanje investicionim fondovima ERSTE INVEST a.d. Beograd i ILIRIKA DZU Beograd a.d. dana 20.12.2012. zaključili su ugovor o prenosu prava upravljanja otvorenim investicionim fondom ERSTE EURO BALANCED 35.

Dana 29.03.2013.godine odlukom direktora Društva promenjen je naziv otvorenog investicionog fonda ERSTE EURO BALANCED 35 u ILIRIKA BALANCED.

Rešenjem Komisije za hartije od vrednosti broj 5/0-42-1756/3-13 od 15.05.2013. data je prethodna saglasnost na spajanje uz pripajanje oif ILIRIKA PLUS i TRIUMPH BALANCE otvorenom investicionom fondu ILIRIKA BALANCED (fond sticalac).

Dana 24.07.2013 izvršeno je spajanje uz pripajanje oif ILIRIKA PLUS i TRIUMPH BALANCE otvorenom investicionom fondu ILIRIKA BALANCED.

Fondom upravlja Društvo za upravljanje investicionim fondovima ILIRIKA DZU a.d. Beograd, Knez Mihailova 11-15/V (u daljem tekstu Društvo) koje je dobilo dozvolu za rad od strane Komisije za hartije od vrednosti Republike Srbije po Rešenju broj 5/0-33-6452/5-07 na dan 20.09.2007. godine. Delatnost Društva je organizovanje i upravljanje otvorenim investicionim fondovima, osnivanje i upravljanje zatvorenim investicionim fondovima i upravljanje privatnim investicionim fondovima.

Društvo je registrovano 03.10.2007. godine i upisano u Agenciju za privredne registre u Beogradu pod brojem БД 133393/2007; matični broj:20338407 i PIB: 105191747.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA PERIOD OD 1. JANUARA DO 31. DECEMBRA 2013. GODINE**

Članovi Nadzornog odbora su:

- Igor Štemberger, predsednik
- Aleš Čačovič, član
- Katarina Hegler, član

Funkciju direktora Društva od dana 27.06.2013. godine obavlja Aleš Borko Rešenjem Agencije za privredne registre Broj BD 70986/2013, i odlukom skupštine društva br. 1466 od 14.05.2013. godine o imenovanju. 31.05.2013. godine Komisija za hartije od vrednosti donela je rešenje o davanju saglasnosti na imenovanje br. 5/0-36-1818/4-13.

Porfolio menadžer Društva od 01.06.2013.god je Ivan Jovanović, broj dozvole za obavljanje delatnosti portfolio menadžera 5/0-27-6016/2-07 od 26.07.2007. godine.

Interni revizor Društva od dana 15.12.2013. godine je Ljubinka Jakovljević, dipl. Ekonomista, zvanje revizora stekla je Rešenjem broj 205/08 od 19.11.2008. godine.

Kastodi banka

Kastodi banka sa kojom Društvo ima zaključen ugovor o obavljanju kastodi poslova za Fond je Vojvođanska banka a.d Novi Sad. Broj dinarskog računa kod kastodi banke je 355-3200232915-58, a deviznog RS35355000320023291849

U skladu sa Zakonom o investicionim fondovima, (Sl.glasnik RS br. 46/2006, 51/09 i 31/11), kastodi banka obavlja sledeće poslove:

- otvara i vodi račune hartija od vrednosti koje čine imovinu otvorenog fonda kod Centralnog registra, depoa i kliringa hartija od vrednosti (u daljem tekstu: Centralni registar), u svoje ime, a za račun članova otvorenog fonda (zbirni kastodi račun);
- otvara i vodi račune hartija od vrednosti koje čine imovinu zatvorenog fonda kod Centralnog registra, u ime i za račun zatvorenog fonda;
- otvara novčani račun investicionog fonda, vrši prikupljanje uplata investicionih jedinica, vrši prenos novčanih sredstava prilikom ulaganja imovine i vrši otkup investicionih jedinica;
- obaveštava društvo za upravljanje o neophodnim korporativnim aktivnostima u vezi sa imovinom investicionog fonda;
- izvršava naloge društva za upravljanje za kupovinu i prodaju imovine investicionog fonda, ukoliko nisu u suprotnosti sa zakonom i prospektom fonda;
- kontroliše i potvrđuje obračunatu neto vrednost imovine otvorenog i zatvorenog fonda, vrednost investicione jedinice, odnosno neto vrednost imovine po akciji;
- kontroliše obračun prinosa otvorenog fonda;
- obaveštava Komisiju o uočenim nepravilnostima u poslovanju društva za upravljanje odmah nakon što uoči takve nepravilnosti;

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA PERIOD OD 1. JANUARA DO 31. DECEMBRA 2013. GODINE

1. OSNIVANJE I DELATNOST (nastavak)

Kastodi banka (nastavak)

- obaveštava društvo za upravljanje o izvršenim nalogima i drugim preduzetim aktivnostima u vezi sa imovinom investicionog fonda;
- podnosi, u ime investicionog fonda, Komisiji i drugim nadležnim organima prigovor protiv društva za upravljanje za štetu nastalu nečinjenjem ili neadekvatnim upravljanjem fondom.

Članovi	Broj	Udeo
Fizička lica	1.417	97,25%
Pravna lica	40	2,75%
Ukupno	1.457	100,00%

Član Fonda se postaje ispunjavanjem Zahteva za kupovinu investicionih jedinica i izvršavanjem uplate. Danom uplate smatra se dan uplate novčanih sredstava pristiglih na račun kod kastodi banke i za njih se obračunava vrednost investicione jedinice na taj dan.

Minimalni ulog člana u fond jeste jedna investiciona jedinica uvećana za vrednost naknade za kupovinu, a u skladu sa prospektom Fonda.

Nakon izvršene uplate, član dobija potvrdu o kupovini investicionih jedinica. Broj kupljenih investicionih jedinica izražava se sa pet decimalnih mesta i jasno je iskazan na potvrdi o kupljenim investicionim jedinicama.

U skladu sa propisima, član Fonda ne može steći više od 20% neto vrednosti imovine Fonda. Članovi Fonda mogu biti fizička i pravna lica u zemlji i inostranstvu.

U slučaju da Društvo nije u mogućnosti da identifikuje uplatioca, sredstva se drže na računu za neraspoređene jedinice sve dok se uplatilac ne identifikuje, kada se sredstva raspoređuju na njegov individualni račun.

Prodaja investicionih jedinica se obavlja u sedištu Društva na adresi Knez Mihailova 11-15/V, Beograd. Lica koja imaju status nerezidenta mogu kupovati investicione jedinice uplatama iz inostranstva na devizni račun Fonda.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA PERIOD OD 1. JANUARA DO 31. DECEMBRA 2013. GODINE**

1. OSNIVANJE I DELATNOST (nastavak)

Otkup investicionih jedinica

Svaki član Fonda može prodati deo ili sve svoje investicione jedinice. Ukoliko proda sve jedinice u njegovom posedu, članstvo u Fondu mu prestaje. Prodaja se inicira popunjavanjem i podnošenjem Zahteva za prodaju investicionih jedinica. Društvo je dužno da u roku od pet dana od dana podnošenja Zahteva otkupi investicione jedinice Fonda po pravilima predviđenim Prospektom i pošalje potvrdu o prodaji investicionih jedinica. Iznos koji će član dobiti sastoji se od neto vrednosti investicionih jedinica na dan umanjenih za naknadu za prodaju.

Investiciona politika fonda

Investicioni ciljevi i investiciona politika su definisani Prospektom Fonda i Pravilima poslovanja, a u skladu sa Zakonom o investicionim fondovima.

Društvo nastoji da upravljanjem sredstvima Fonda članovima obezbedi dugoročnu sigurnost i optimalni rast u odnosu na preuzeti rizik. U okviru sprovođenja aktivne investicione politike, Fond se pridržava sledećih načela investiranja:

- načelo sigurnosti imovine fonda;
- načelo diversifikacije portfolija;
- načelo održavanja odgovarajuće likvidnosti;
- načelo kontrole i smanjenja rizika.

Prilikom investiranja imovine u dužničke hartije od vrednosti i depozite pažnja se posebno obraća na kreditni i kamatni rizik. Prilikom investiranja u konkretne akcije, Društvo naročito vodi računa o sledećim aspektima ulaganja:

- stanje i potencijal rasta u pojedinim sektorima/privrednim granama,
- kvantitativne i kvalitativne analize tržišta kapitala,
- fundamentalni pokazatelji kompanija.

Imovina investicionog fonda mora se ulagati u skladu sa ograničenjima ulaganja predviđenim Zakonom o investicionim fondovima, podzakonskim aktima i prospektom investicionog fonda.

1. OSNIVANJE I DELATNOST (nastavak)

Investiciona politika fonda (nastavak)

Na ulaganja imovine Fonda primenjuju se sledeća ograničenja:

1. u inostranstvu se može ulagati samo u likvidne hartije od vrednosti kojima se redovno trguje na organizovanom tržištu u državama članicama EU, OECD-a, odnosno susednim državama, s tim da najmanje 50% tako uloženog iznosa mora biti investirano u hartije od vrednosti kojima se trguje na listingu u navedenim državama. Navedeno ograničenje se

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA PERIOD OD 1. JANUARA DO 31. DECEMBRA 2013. GODINE

- primenjuje i na ulaganje imovine fonda u finansijske derivate kojima se trguje na organizovanom tržištu u državama članicama EU, odnosno OECD-a i to isključivo radi smanjenja investicionog rizika imovine fonda,
2. minimum 50% imovine investicionog fonda mora biti investirano u inostrane hartije od vrednosti kojima se trguje na organizovanom tržištu u državama članicama EU, OECD-a, odnosno susednim državama,
  3. u hartije od vrednosti, odnosno finansijske derivate jednog izdavaoca ili ukupno u hartije od vrednosti, odnosno finansijske derivate dva ili više izdavalaca koji su povezana lica se ne može ulagati više od 10% imovine investicionog fonda, s tim da pri ulaganju otvoreni fond ne može steći više od 20% vlasničkog učešća, odnosno akcija sa pravom glasa jednog izdavaoca,
  4. u novčane depozite u jednoj banci ili ukupno u novčane depozite u dve ili više banaka koje su povezana lica se ne može ulagati više od 20% imovine investicionog fonda. Navedeno ograničenje se ne odnosi na novčane depozite kod kastodi banke,
  5. u jednu vrstu hartija od vrednosti koje izdaje Republika, Narodna Banka Srbije, odnosno drugo pravno lice uz garanciju Republike se ne može ulagati više od 35% imovine investicionog fonda,
  6. imovina investicionog fonda ne može se ulagati u pokretne stvari,
  7. imovina investicionog fonda ne može se ulagati u hartije od vrednosti i druge finansijske instrumente koje izdaje:
    - društvo za upravljanje,
    - banka koja obavlja kastodi usluge za investicioni fond,
    - brokersko-dilersko društvo, odnosno ovlašćena banka koja za društvo za upravljanje i fond obavlja poslove posredovanja u trgovanju hartijama od vrednosti,
    - akcionar društva za upravljanje,
    - fond kojim upravlja isto društvo za upravljanje,
    - povezano lice sa licima navedenim u ovoj tački;
  8. imovinom otvorenog fonda se ne mogu zauzimati kratke pozicije,
  9. do 20% imovine investicionog fonda može se ulagati u investicione jedinice otvorenih investicionih fondova kojima ne upravlja isto društvo za upravljanje,
  10. Najviše 10% ukupne imovine Ilirika Balanced fonda može biti uloženo u akcije drugih investicionih fondova. U slučaju da je imovina Ilirika Balanced fonda investirana u akcije drugog fonda, naknada za upravljanje koju taj fond u koji se investira naplaćuje, ne sme iznositi više od 3,5% na godišnjem nivou.
  11. Balansirani fond ulaže najmanje 85% imovine u vlasničke hartije od vrednosti i dužničke u koje mogu ulagati Fond rasta vrednosti imovine i Fond prihoda saglasno odredbama Pravilnika o investicionim fondovima. Ulaganja u dužničke hartije od vrednosti i novčane depozite ne mogu biti manja od 35% ni više od 65% vrednosti imovine.
  12. U uslovima poremećaja na finansijskom tržištu, najmanje 70% imovine balansiranog fonda mora biti uloženo u vlasničke i dužničke hartije od vrednosti iz Pravilnika o investicionim fondovima, s tim da ulaganje u dužničke hartije od vrednosti i novčane depozite ne može biti manje od 35% ni veće od 75% imovine fonda.
  13. u vlasničke hartije od vrednosti (akcije) se ne može ulagati više od 35% ukupne imovine fonda.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA PERIOD OD 1. JANUARA DO 31. DECEMBRA 2013. GODINE**

1. OSNIVANJE I DELATNOST (nastavak)

Investiciona politika fonda (nastavak)

Imovina investicionog fonda mora se ulagati u skladu sa ograničenjima ulaganja predviđenim Zakonom, podzakonskim aktima i prospektom investicionog fonda. U slučaju odstupanja od ograničenja ulaganja iz Zakona i prospekta investicionog fonda, a usled nastupanja okolnosti koje društvo za upravljanje nije moglo predvideti, odnosno na koje nije moglo uticati, društvo za upravljanje je dužno da odmah obavesti Komisiju i da u roku od tri meseca od dana odstupanja, uskladi strukturu imovine investicionog fonda sa ograničenjima ulaganja.

Društvo će u skladu sa situacijom na tržištu kapitala kvalitetno upravljati portfolijom Fonda u smislu povećanja ili smanjenja izloženosti riziku prema različitim vrstama hartija u određenim vremenskim periodima.

Ovakva investiciona politika je u skladu sa glavnim investicionim ciljem, a to je ostvarenje stabilnog rasta vrednosti imovine Fonda uz umereno niži rizik.

Poreski tretman investicionog fonda i članova investicionog fonda

Otvoreni investicioni fond nema svojstvo pravnog lica, pa stoga prema postojećim poreskim propisima u Republici Srbiji, imovina Fonda ne podleže poreskim opterećenjima.

Oporezivanje vlasništva i prenosa vlasništva nad investicionim jedinicama Fonda, odnosno kapitalnih dobitaka, definisano je sledećim poreskim Propisima Republike Srbije:

- Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji (Sl. glasnik RS br. 80/02, 84/02, 23/03, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 61/07, 20/09, 72/09, 53/10, 101/11, 2/12, 93/12)
- Zakon o porezu na dobit pravnih lica (Sl. glasnik RS br. 25/01, 80/02, 80/02 - dr. zakon, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11 i 119/12)
- Zakon o porezu na dohodak građana (Sl. glasnik RS br. 80/02, 135/04, 62/06, 65/06, 31/09, 44/09 i 18/10)

Poreski tretman člana fonda zavisi od njegovog poreskog statusa.

2. NORMATIVNA OSNOVA KOJOM JE UREĐENO POSLOVANJE INVESTICIONIH FONDOVA

Poslovanje investicionih fondova i društava za upravljanje investicionim fondovima u Republici Srbiji, regulisano je Zakonom o investicionim fondovima (Sl.Glasnik RS br. 46/06, 51/09 I 31/11), a njihovo osnivanje i dalje poslovanje regulisano je podzakonskim aktima donetim od strane Komisije za hartije od vrednosti Republike Srbije.

Društvo u svom poslovanju primenjuje i sledeće propise:

- Zakon o privrednim društvima (Sl.glasnik RS br. 36/11 i 99/11),

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA PERIOD OD 1. JANUARA DO 31. DECEMBRA 2013. GODINE**

- Zakon o radu (Sl. glasnik RS br. 24/05, 61/05 i 54/09),
- Zakon o evidencijama u oblasti rada (Službeni list SRJ br. 46/96; Službeni glasnik RS br. 101/05 i 36/09)
- Zakon o bezbednosti i zdravlju na radu (Službeni glasnik RS br. 101/05),
- Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji (Sl. glasnik RS 80/02, 84/02, 23/03, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 61/07, 20/09, 72/09, 53/10, 101/11, 2/12, 93/12),
- Zakon o porezu na dohodak građana (Službeni glasnik RS br. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06, 31/09, 44/09 i 18/10),
- Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje (Službeni glasnik RS br. 84/04, 61/05, 62/06 i 5/09, 52/11, 101/11, 7/12 i 8/13),
- Zakon o PDV (Službeni glasnik RS br. 84/04, 86/04, 61/05, 61/07 i 93/12),
- Zakon o porezu na dobit pravnih lica (Službeni glasnik RS br. 25/01, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11 i 119/12),
- Zakon o porezima na imovinu (Službeni glasnik RS, br. 26/01, 45/02, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09 i 101/10, 24/11, 78/11 i 57/12),
- Zakon o deviznom poslovanju (Službeni glasnik RS br. 62/06, 31/11 i 119/12),
- Zakon o platnom prometu (Službeni list SRJ br. 03/02 i 5/03, Službeni glasnik RS br. 43/04, 62/06, 111/09 i 31/11)
- Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranju terorizma (Službeni glasnik RS br. 20/09, 72/09 i 91/10),
- Zakon o zaštiti podataka o ličnosti (Službeni glasnik RS br. 97/08 i 104/09 i 68/12)
- Zakon o tržištu kapitala (Sl. glasnik RS br. 31/11)

3. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

U pripremanju i prikazivanju finansijskih izveštaja primenjeni su sledeći propisi:

1. Zakon o računovodstvu i reviziji (Sl. glasnik RS br. 46/06, 111/09, 99/11),
2. Pravilnik o sadržini i formi finansijskih izveštaja investicionih fondova (Sl. Glasnik RS br. 8/09),
3. Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru investicionih fondova (Sl. Glasnik RS br. 8/09).

Društvo za upravljanje vodi evidencije i sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srbije i ostalom primenjivom zakonskom regulativom u Republici Srbiji.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji, pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji treba da sastave i prezentuju finansijske izveštaje u skladu sa relevantnim zakonskim i profesionalnim regulativama, koje obuhvataju primenjivi okvir finansijskog izveštavanja („Okvir“), Međunarodne računovodstvene standarde („MRS“), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“) i interpretacije standarda.

3. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA PERIOD OD 1. JANUARA DO 31. DECEMBRA 2013. GODINE**

MRS, MSFI i tumačenja izdati do 1. januara 2009. godine od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenja međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja su zvanično prevedeni rešenjem Ministarstva Finansija Republike Srbije broj 401-00-1380/2010-16 o utvrđivanju prevoda Međunarodnih računovodstvenih standarda odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i objavljeni u Službenom glasniku Republike Srbije broj 77 dana 25. oktobra 2010. godine.

Izmenjeni ili izdati MSFI i interpretacije standarda nakon 1. januara 2009. godine nisu bili primenjeni prilikom sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja, te ovi finansijski izveštaji nisu u skladu sa MRS.

Pored toga, priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi finansijskih izveštaja društva za upravljanje investicionim fondom (Službeni glasnik Republike Srbije broj 08/2009). Navedeni pravilnici su zasnovani na zakonski definisanom potpunom skupu finansijskih izveštaja koji odstupa od onog definisanog u MRS 1 Prikazivanje finansijskih izveštaja u pogledu načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija.

Finansijski izveštaji su prezentovani u dinarima Republike Srbije (RSD) i sve iskazane numeričke vrednosti predstavljene su u hiljadama dinara (RSD'000), osim ukoliko je drugačije navedeno.

Društvo je u sastavljanju priloženih finansijskih izveštaja primenilo računovodstvene politike obelodanjene u daljem tekstu.

4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

4.1. Preračunavanje deviznih iznosa

Transakcije u stranoj valuti preračunavaju se u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan transakcije.

Monetarna sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti, na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije važećem na dan bilansa stanja.

Kursne razlike koje nastaju prilikom preračuna transakcija u stranoj valuti, kao i monetarnih sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti su evidentirani u korist bilansa uspeha u okviru prihoda i rashoda po osnovu kursnih razlika.

4.2. Realizovani dobiti i gubici na hartijama od vrednosti

Dobici i gubici od prodaje hartija od vrednosti predstavljaju realizovane dobitke ili gubitke koji nastaju prilikom prodaje hartija od vrednosti i priznaju se kao prihodi ili rashodi perioda u kom su nastali.

Dobitak nastaje u slučaju da se pri prodaji ostvari veća cena od knjigovodstvene vrednosti hartija od vrednosti kojima se trguje i jednak je pozitivnoj razlici između prodajne i knjigovodstvene cene.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA PERIOD OD 1. JANUARA DO 31. DECEMBRA 2013. GODINE**

U slučaju da se ostvari prodajna cena manja od knjigovodstvene, evidentira se gubitak koji je jednak negativnoj razlici između prodajne i knjigovodstvene cene.

4.3. Nerealizovani dobiti i gubici na hartijama od vrednosti

Ulaganja u hartije od vrednosti kojima se trguje obuhvataju se kao finansijska sredstva i vrednuju po tržišnoj (fer) vrednosti. Ova sredstva se evidentiraju po nabavnoj vrednosti a na dan bilansa stanja se iskazuju po fer vrednosti. U skladu sa propisanom metodologijom Pravilnika o investicionim fondovima svakodnevno se vrši usklađivanje sa tržišnom vrednošću.

Dobici se javljaju kao posledica usklađivanja niže knjigovodstvene vrednosti hartija sa višom tržišnom vrednošću tih hartija, a gubici kao posledica usklađivanja više knjigovodstvene vrednosti sa nižom tržišnom vrednošću tih hartija.

4.4. Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata se iskazuju u trenutku obračuna u skladu sa načelom uzročnosti prihoda i rashoda u periodu na koji se odnose.

4.5. Troškovi naknada za upravljanje fondom

Troškovi naknada za upravljanje fondom predstavljaju naknade koje Fond plaća društvu koje upravlja Fondom. Naknada se obračunava svakodnevno, primenom stope od 3% godišnje na neto vrednost imovine Fonda, kako je definisano Prospektom. Za neradne dane obračun se vrši na vrednost neto imovine od poslednjeg radnog dana. Počev od dana 29. decembra 2010. godine naknada se obračunava primenom stope od 1,5 % godišnje na neto vrednost imovine fonda.

Na kraju svakog meseca Fond Društvu plaća naknadu u iznosu koji predstavlja zbir dnevnih vrednosti naknada u tom mesecu.

4.6. Troškovi kupovine i prodaje hartija od vrednosti i naknada kastodi banci

Troškovi kupovine i prodaje hartija od vrednosti se odnose na transakcione troškove brokerskih usluga, berze, centralnog registra i troškove provizije kastodi banci.

Naknada kastodi banci se obračunava svakodnevno primenom ugovorenog procenta, koji zavisi od visine neto imovine, na neto imovinu fonda. Plaćanje naknade se obavlja mesečno, zajedno sa provizijom kastodi banke, po prijemu fakture od banke.

4.7. Ulaganja u hartije od vrednosti

Ulaganja Fonda u hartije od vrednosti obuhvataju ulaganja imovine Fonda u hartije od vrednosti koje je izdala Republika Srbija, hartije od vrednosti koje izdaju strane države, hartije od vrednosti koje izdaju domaća i strana pravna lica i druge hartije od vrednosti, a u skladu sa Zakonom o investicionim fondovima i podzakonskim aktima.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA PERIOD OD 1. JANUARA DO 31. DECEMBRA 2013. GODINE**

Hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha se evidentiraju po nabavnoj vrednosti, a usklađivanje sa fer vrednošću se vrši svakodnevno. Nerealizovani dobiti odnosno gubici se evidentiraju kroz bilans uspeha, u okviru pozicije nerealizovani dobiti ili gubici od hartija od vrednosti.

Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća su finansijska sredstva sa fiksnim plaćanjima ili plaćanjima koja mogu da se utvrde i sa fiksnim dospećem, za koje Društvo ima pozitivnu nameru i sposobnosti da ih drži do dospeća.

4.7. Ulaganja u hartije od vrednosti (nastavak)

Nakon inicijalnog priznavanja, hartije od vrednosti koje se drže do dospeća evidentiraju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, umanjenoj za ispravke vrednosti, odnosno gubitak po osnovu obezvređenja. Amortizovana vrednost obračunava se uzimajući u obzir sve diskonte ili premije pri kupovini u toku perioda dospeća. Iznos gubitka usled obezvređenja hartija od vrednosti koje se drže do dospeća obračunava se kao razlika između knjigovodstvene vrednosti ulaganja i sadašnje vrednosti očekivanih tokova gotovine eskontovanih po originalnoj kamatnoj stopi ulaganja.

4.8. Ostala ulaganja

Ostala ulaganja obuhvataju ulaganja u investicione jedinice drugih fondova. Ova ulaganja se evidentiraju po nabavnoj vrednosti, a usklađivanje sa fer vrednošću se vrši svakodnevno. Nerealizovani dobiti odnosno gubici se evidentiraju kroz bilans uspeha, u okviru pozicije nerealizovani dobiti ili gubici od hartija od vrednosti.

4.9. Neto imovina fonda

U skladu sa članom 34. Zakona o investicionim fondovima (u daljem tekstu: „Zakon“), vrednost imovine investicionog fonda čini zbir vrednosti hartija od vrednosti iz portfolija fonda, nekretnina u vlasništvu fonda, depozita, novčanih sredstava fonda kod banaka i druge imovine. Vrednost imovine investicionog fonda se obračunava prema tržišnoj vrednosti. Neto vrednost imovine investicionog fonda predstavlja vrednost imovine umanjenu za iznos obaveza.

Hartije od vrednosti se inicijalno evidentiraju po njihovoj nabavnoj vrednosti pri čemu u vrednost hartija po fer vrednostima kroz bilans uspeha ne treba uključiti troškove transakcije. U skladu sa Zakonom i Pravilnikom o investicionim fondovima (u daljem tekstu: „Pravilnik“), hartije se svakog dana svode na njihovu fer vrednost pri čemu je obračun fer vrednosti propisan Pravilnikom:

- Poštena vrednost akcija kojima se trguje na organizovanom tržištu u Republici Srbiji se utvrđuje kao:
  - 1) prosečna ponderisana cena za poslednjih pet dana kada je bilo trgovanja akcijom u poslednjih 180 dana (T-179).

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA PERIOD OD 1. JANUARA DO 31. DECEMBRA 2013. GODINE**

- 2) knjigovodstvena vrednost (obračunska vrednost iz prospekta), ukoliko nije bilo najmanje pet dana trgovanja akcijom u poslednjih 180 dana.
- Poštena vrednost akcija kojima se trguje na inostranim tržištima se utvrđuje na osnovu njihove:
    - 1) prosečne ponderisane cene za poslednjih pet dana kada je bilo trgovanja akcijom u poslednjih 90 dana (T-89),
    - 2) knjigovodstvena vrednost (obračunska vrednost iz prospekta), ukoliko nije bilo najmanje pet dana trgovanja akcijom u poslednjih 90 dana.

4.9. Neto imovina fonda

- Poštena vrednost dužničkih hartija od vrednosti koje izdaju Republika Srbija ili Narodna banka Srbije se utvrđuje:
  - 1) na osnovu njihove cene na zatvaranju na dan T na organizovanom tržištu u Republici Srbiji na kome se trguje tim hartijama od vrednosti,
  - 2) ukoliko nije bilo trgovanja na dan T, na osnovu cene na zatvaranju kada je poslednji put bilo trgovanja tom hartijom od vrednosti u periodu koji prethodi danu T, a koji nije duži od 30 dana (T-29),
  - 3) ukoliko nisu ispunjeni uslovi iz tačke 1. i 2. ovog stava, diskontovanjem tokova gotovine, pri čemu se kao diskontna stopa koristi šestomesečna repo stopa Narodne banke Srbije za dužničke hartije od vrednosti nominirane u RSD, odnosno šestomesečni EURIBOR za dužničke hartije od vrednosti nominirane u EUR.

Stav 1. ovog člana shodno se primenjuje kada su izdavaoci dužničkih hartija od vrednosti države članice EU, OECD i susedne države, odnosno centralne banke tih država, s tim da za dužničke hartije koje su nominirane u valuti različitoj od EUR kao diskontnu stopu treba koristiti šestomesečnu repo stopu centralne banke države u čijoj valuti su nominirane dužničke hartije od vrednosti.

4.9. Neto imovina fonda

Poštena vrednost dužničkih hartija od vrednosti koje izdaju pravna lica sa sedištem u Republici Srbiji, državama članicama EU, OECD i susednim državama utvrđuje se:

- 1) na osnovu njihove cene na zatvaranju na dan T na organizovanom tržištu na kome se trguje tim hartijama,
- 2) ukoliko nije bilo trgovanja na dan T, na osnovu cene na zatvaranju kada je poslednji put bilo trgovanja tom hartijom od vrednosti u periodu koji prethodi danu T, a koji nije duži od 30 dana (T-29),
- 3) ukoliko nisu ispunjeni uslovi iz tačke 1. i 2. ovog stava diskontovanjem tokova gotovine, pri čemu se kao diskontna stopa koristi:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA PERIOD OD 1. JANUARA DO 31. DECEMBRA 2013. GODINE

- šestomesečna repo stopa Narodne banke Srbije za dužničke hartije od vrednosti nominirane u RSD, odnosno šestomesečni EURIBOR za dužničke hartije od vrednosti nominirane u EUR,
- šestomesečni EURIBOR za dužničke hartije od vrednosti nominirane u EUR, odnosno šestomesečna repo stopa centralne banke države u čijoj valuti su nominirane dužničke hartije od vrednosti.

Poštena vrednost novčanih depozita kod banaka obračunava se u skladu sa stanjem na njihovom računu, uključujući i dospelu i nenaplaćenu kamatu.

Obračun i pripis prihoda od kamate na oročene depozite (potraživanja Fonda po osnovu kamata) i tekuće račune (potraživanja Fonda po osnovu kamata) vrši se na dnevnom nivou. Metod obračuna kamate na depozite određuje se ugovorom između Društva i poslovne banke. Pripis prihoda od kamate po tekućem računu vrši se jednom mesečno po dobijanju kamatnog lista od banke. Obračun i priznavanje prihoda od kamate po tekućem računu (potraživanja fonda po osnovu kamata) vrši se na dnevnom nivou.

U slučaju odstupanja obračunate kamate od uplaćenih sredstava po osnovu kamate, razlika se evidentira u okviru bilansa uspeha.

5. PRIHODI OD KAMATA

	Od 1. januara do 31. decembra 2013. godine <i>RSD hiljada</i>	Od 1. januara do 31. decembra 2012. godine <i>RSD hiljada</i>
Prihod od kamata na kratkoročno oročene depozite	123	13
Prihod od kamata na novčana sredstva kod kastodi banke	48	177
Prihod od kamate na inostrane obveznice	952	1.003
Ukupno	1.123	1.193

4. REALIZOVANI DOBICI I GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI

<i>Vrsta hartije od vrednosti</i>	Od 1. januara do 31. decembra 2013. godine <i>RSD hiljada</i>	Od 1. januara do 31. decembra 2012. godine <i>RSD hiljada</i>
Akcije domaćih izdavalaca	158	245
Akcije stranih izdavalaca	(56)	(154)
Obveznice domaćih izdavalaca	68	750
Obveznice stranih izdavalaca (stranih država)	589	499
Ukupno	759	1.340

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA PERIOD OD 1. JANUARA DO 31. DECEMBRA 2013. GODINE

7. NAKNADA DRUŠTVU ZA UPRAVLJANJE

Troškovi naknada Društvu za upravljanje iznose RSD 1.544 hiljada (31. decembar 2012. godine: RSD 826 hiljada) i obračunavaju se dnevno po stopi od 1.5% na godišnjem nivou, primenjenoj na neto vrednost imovine, na bazi broja dana od 365,25 što je u skladu sa Pravilnikom o investicionim fondovima. Plaćanje naknade se vrši na kraju meseca za prethodni mesec.

8. TROŠKOVI KUPOVINE I PRODAJE HARTIJA OD VREDNOSTI

	Od 1. januara do 31. decembra 2013. godine <i>RSD hiljada</i>	Od 1. januara do 31. decembra 2012. godine <i>RSD hiljada</i>
Troškovi provizije kastodi banke	116	56
Troškovi brokera	173	57
Troškovi centralnog registra	-	24
Troškovi berze	-	28
Transakcioni troškovi	63	
Ukupno	352	165

9. NEREALIZOVANI DOBICI I GUBICI NA HARTIJAMA OD VREDNOSTI

Vrsta hartije od vrednosti	Od 1. januara do 31. decembar 2013. godine <i>RSD hiljada</i>	Od 1. januara do 31. decembar 2012. godine <i>RSD hiljada</i>
Akcije domaćih izdavalaca	(9.558)	727
Akcije stranih izdavalaca	364	158
Obveznice domaćih izdavalaca	1.008	361
Obveznice stranih izdavalaca	2.124	1074
Ukupno	(6.062)	2.320

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA PERIOD OD 1. JANUARA DO 31. DECEMBRA 2013. GODINE

10. OSTALI NEREALIZOVANI DOBICI I GUBICI

Ostali nerealizovani dobitci i gubici odnose se na nerealizovane dobitke i gubitke po osnovu promene fer cene odnosno vrednosti investicione jedinice inostranih investicionih fondova i to na strani dobitaka u iznosu od RSD 0 hiljada (31. decembar 2012. godine: RSD 4.357 hiljada) i na strani gubitaka u iznosu od RSD 0 hiljada (na dan 31. decembar 2012. godine: RSD 2.902 hiljada).

11. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

Gotovina Fonda na dan 31. decembar 2013. godine iznosi RSD 6.401 hiljada (31. decembar 2012. godine: RSD 4.915 hiljade) i odnosi se na sredstva na računu kod kastodi banke u dinarima u iznosu od RSD 1.246 hiljada i na deviznom računu u iznosu od RSD 5.155 hiljada. Učešće gotovine u ukupnoj imovini Fonda je 4,56%.

12. ULAGANJA FONDA U HARTIJE OD VREDNOSTI DOMAĆIH IZDAVALACA PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

U skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za investicione fondove i Pravilniku o investicionim fondovima, Fond je svakodnevno vršio vrednovanje hartija od vrednosti i nabavnu vrednost svodio na fer vrednost knjiženjem nerealizovanih dobitaka odnosno gubitaka.

Fer vrednost hartija od vrednosti bazira se na kotiranim cenama sa aktivnih tržišta (nivo 1 po MSFI 7).

Vrsta hartija od vrednosti	Na dan 31. decembra 2013. godine			Na dan 31. decembra 2012. godine		
	RSD hiljada			RSD hiljada		
	Ukupna nabavna vrednost	Ukupna fer vrednost na dan 31.12.2013.	Učešće u imovini fonda	Ukupna nabavna vrednost	Ukupna fer vrednost na dan 31.12.2012.	Učešće u imovini fonda
Obveznice stare devizne štednje Republike Srbije	48.745	46.463	33,13%	15.321	15.641	28,73%
Akcije domaćih izdavalaca (druga pravna lica)	28.778	18.626	13,28%	4.840	5.567	10,23%
Ukupno	77.523	65.089	46,41%	20.161	21.208	38,96%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA PERIOD OD 1. JANUARA DO 31. DECEMBRA 2013. GODINE

13. ULAGANJA FONDA U HARTIJE OD VREDNOSTI DOMAĆIH IZDAVALACA PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA (nastavak)

Ulaganja u hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha domaćih izdavalaca čine 46,29% ukupne imovine fonda i odnose se na ulaganja u akcije u iznosu od RSD 18.626 hiljada i ulaganja u obveznice stare devizne štednje u iznosu od RSD 46.463 hiljada.

Ulaganja u akcije se odnose na akcije sledećih emitenata: Društvo za osiguranje Dunav u iznosu od RSD 5.768 hiljada, Ikarbus a.d. u iznosu od RSD 2.702 hiljada, i NIS u iznosu RSD 5.004 hiljada, PZP Požarevac a.d. u iznosu RSD 3.915 hiljada i Utva Silosi u iznosu RSD 1.238 hiljada.

Ulaganja u obveznice stare devizne štednje se odnose na ulaganja u obveznice serije, A2014 od RSD 14.674 hiljada, A2015 u iznosu od RSD 15.353 hiljada i A2016 u iznosu od RSD 11.843 hiljada.

14. ULAGANJA FONDA U HARTIJE OD VREDNOSTI STRANIH EMITENATA PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

Ulaganja u hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha stranih izdavalaca čine 31,89% ukupne imovine fonda i obuhvataju obveznice stranih izdavalaca (stranih država) i akcije stranih izdavalaca (druga pravna lica). Navedenim hartijama se trguje na organizovanim tržištima u Americi, Federaciji Bosne i Hercegovine kao i Republici Mađarskoj.

Fer vrednost hartija od vrednosti bazira se na kotiranim cenama sa aktivnih tržišta (nivo 1 po MSFI 7).

Vrsta hartija od vrednosti	Na dan 31. decembra 2013. godine			Na dan 31. decembra 2012. godine		
	RSD hiljada			RSD hiljada		
	Ukupna nabavna vrednost	Ukupna fer vrednost na dan 31.12.2013.	Učešće u imovini fonda	Ukupna nabavna vrednost	Ukupna fer vrednost na dan 31.12.2012.	Učešće u imovini fonda
Obveznice stranih izdavalaca (stranih država)	17.063	13.147	9,37%	6.408	7.572	13.91%
Akcije stranih izdavalaca (druga pravna lica)	30.712	31.402	22,39%	2.315	2.460	4.52%
Ukupno	47.775	44.550	31,76%	8.723	10.032	18.43%

Obveznice stranih izdavalaca na dan 31. decembra 2013. godine odnose se na:

- obveznice Federacije Bosne i Hercegovine u iznosu od RSD 10.413 hiljada
- obveznice Republike Mađarske u iznosu od RSD 2.734 hiljada.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA PERIOD OD 1. JANUARA DO 31. DECEMBRA 2013. GODINE

Akcije stranih izdavalaca odnose se na ulaganja u akcije Chevron Corporation u iznosu od RSD 2.072, Entergy Corporation u iznosu od RSD 1.570 hiljada, akcije Coca Cola u iznosu od RSD 5.091 hiljada i akcije zatvorenih investicionih fondova u iznosu RSD 22.669.

15. OSTALA ULAGANJA

Ostala ulaganja se odnose na ulaganja u domaće i inostrane investicione fondove i ova vrsta ulaganja čini 17,06% ukupne imovine Fonda. U pitanju su domaći fondovi i fondovi iz Slovenije.

Fer vrednost investicionih jedinica bazira se na kotiranim cenama sa aktivnih tržišta (nivo 1 po MSFI 7).

Vrsta hartija od vrednosti	Na dan 31. decembra 2013. godine			Na dan 31. decembra 2012. godine		
	RSD hiljada			RSD hiljada		
	Ukupna nabavna vrednost	Ukupna fer vrednost na dan 31.12.2013.	Učešće u imovini fonda	Ukupna nabavna vrednost	Ukupna fer vrednost na dan 31.12.2012.	Učešće u imovini fonda
Investicione jedinice domaćih otvorenih investicionih fondova	15.042	15.637	11,15%			
Investicione jedinice otvorenih investicionih fondova u inostranstvu	9.207	8.289	5,91%	6.333	7.283	13,38%
Ukupno	24.249	23.926	17,06%	6.333	7.283	13,38%

16. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA

Rizici predstavljaju verovatnoću negativnih efekata na poslovnu i finansijsku poziciju Fonda. Društvo će primenjivati sve raspoložive mehanizme za upravljanje rizikom, kako bi ih svelo na najmanju moguću meru, s obzirom na to da su oni neizbežan aspekt svakog investiranja.

Najznačajniji rizici u poslovanju Fonda su: finansijski rizici, koji podrazumevaju rizik likvidnosti i tržišni rizik (kamatni, valutni, rizik od promene cena hartija od vrednosti), operativni rizik i rizik promene poreskih propisa.

Likvidnost

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA PERIOD OD 1. JANUARA DO 31. DECEMBRA 2013. GODINE

Rizik likvidnosti predstavlja nemogućnost Fonda da isplati dospele obaveze prilikom otkupa investicionih jedinica, odnosno izlaska člana iz Fonda, odnosno nemogućnosti prodaje hartije od vrednosti po ceni približnoj fer vrednosti u kratkom roku. Shodno tome da bi se ovaj rizik sveo na minimum, Društvo kontroliše ovaj rizik kroz pažljivo upravljanje strukturom portfolija kako bi se likvidnost održavala na zadovoljavajućem nivou. Na dan izveštavanja, novčana sredstva i depoziti fonda čine 4,56% imovine fonda i prema proceni rukovodstva Društva dovoljna su da odgovore zahtevima za likvidnošću Fonda.

Kamatni rizik

Rizik promene kamatnih stopa javlja se usled mogućnosti da promene u kamatnim stopama mogu uticati na buduće novčane tokove ili na fer vrednost finansijskih instrumenata. Aktivnosti Fonda su pod uticajem rizika promene kamatnih stopa u onoj meri u kojoj se kamatna stopa na kamatonosnu imovinu i obaveze menja u različitim periodima.

Upravljanje kamatnim rizikom se sprovodi kroz praćenje osetljivosti pozicija Fonda na promenu kamatnih stopa. Fond nema kamatonosne obaveze dok je pregled kamatonosne imovine priložen u sledećem pregledu:

	Na dan 31. decembra 2013. godine			Na dan 31. decembra 2012. godine		
	RSD hiljada			RSD hiljada		
	Fiksna kamatna stopa	Promenljiva kamatna stopa	Nekamato -nosna aktiva	Fiksna kamatna stopa	Promenljiva kamatna stopa	Nekamato -nosna aktiva
Novčana sredstva	-	6.401	-	-	4.915	-
Kamate i potraživanja	-	-	-	-	-	-
Obveznice RS	46.463	-	-	15.641	-	-
Obveznice susednih država	13.147	-	-	18.572	-	-
Akcije domaćih izdavalaca	-	-	18.626	-	-	5.567
Akcije stranih izdavalaca	-	-	31.403	-	-	2.460
Ostala ulaganja	-	-	-	-	-	7.283
Ukupna imovina Fonda	59.610	6.401	50.029	34.213	4.915	15.310

Valutni rizik

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA PERIOD OD 1. JANUARA DO 31. DECEMBRA 2013. GODINE

Valutni rizik je rizik da će doći do promene vrednosti finansijskih instrumenata prilikom promena deviznog kursa. Upravljanje valutnom strukturom i odnosom aktive i pasive deviznog podbilansa od strane Društva doprinosi umanjivanju valutnog rizika kojem su izloženi kao i riziku međuvalutnih kretanja. S obzirom na to da imovina Fonda može biti uložena u hartije od vrednosti stranih izdavalaca, taj deo imovine može biti izložen riziku promene kursa valute u kojoj je investicija prema dinaru.

Da bi zaštitio investitore od ovog rizika, Fond evaluira valutni rizik prilikom svake investicije denominirane u stranoj valuti, a moguće je i korišćenje derivata ukoliko se ukaže potreba.

16. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

Valutni rizik (nastavak)

<i>RSD hiljada</i>	Na dan 31. decembra 2013. godine					Na dan 31. decembra 2012. godine				Ukupno
	RSD	EUR	BAM	USD	Ukupno	RSD	EUR	BAM	HRK	
Imovina										
Gotovina	1.246	831	-	4.324	6.401	235	4.680	-	-	4.915
Potraživanja	44	148	92	-	284	-	-	-	-	-
Hartije od vrednosti država	-	49.197	10.413	-	59.610	-	26.419	7.794	-	34.213
Ostala ulaganja	15.637	8.289	-	-	23.926	-	7.283	-	-	7.283
Akcije	18.626	2.407	-	28.996	50.029	5.567	1.702	-	758	8.027
Ukupna imovina	35.553	60.872	10.505	33.320	140.250	5.802	40.084	7.794	758	54.438
Obaveze										
Obaveze prema društvu za upravljanje fondom	180	-	-	-	180	69	-	-	-	69
Ostale obaveze	15	21	-	-	36	11	-	-	-	11
Ukupno obaveze	195	21			216	80	-	-	-	80

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA PERIOD OD 1. JANUARA DO 31. DECEMBRA 2013. GODINE

Ukupne obaveze i neto imovina	140.034	-	-	-	140.034	54.438	-	-	-	54.438
--	----------------	---	---	---	----------------	---------------	---	---	---	---------------

16. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

Rizik od promene cena HOV

S obzirom da se imovina Fonda ulaže u različite hartije od vrednosti, pri čemu cena tih hartija od vrednosti zavisi od različitih faktora, pad cene bilo koje hartije od vrednosti u koju je uložena imovina Fonda može dovesti do pada prinosa Fonda. Ova vrsta rizika obuhvata i rizik promene kamatnih stopa, kao i rizik promene cena vlasničkih hartija od vrednosti (akcija) i drugih hartija od vrednosti.

Kroz pažljivu selekciju hartija od vrednosti i diversifikaciju portfolija Fonda, Društvo za upravljanje će nastojati da minimizira ovu vrstu rizika.

Operativni rizik

Operativni rizik je rizik da će doći do gubitka koji bi proistekao iz pada sistema, ljudskih grešaka, pronevera ili spoljnih događaja. Kad kontrole prestanu da funkcionišu, operativni rizik može da naruši ugled Fonda, može imati zakonske posledice ili usloviti nastanak finansijskih gubitaka. Društvo ne može očekivati da eliminiše sve operativne rizike, ali uvođenjem rigoroznog kontrolnog okvira i nadgledanjem i odgovaranjem na potencijalne rizike, Društvo je u mogućnosti da upravlja ovim rizicima. Kontrole uključuju efektivnu organizacionu strukturu, podelu dužnosti, angažovanje odgovarajućeg osoblja, obuku osoblja i proces nadgledanja od strane internog revizora. Društvo je razvilo i usvojilo procedure u vezi upravljanja operativnim rizicima.

Rizik promene poreskih propisa

Rizik promene poreskih propisa podrazumeva mogućnost da zakonodavna vlast Republike Srbije promeni poreske propise na način koji bi negativno uticao na poslovanje Fonda, odnosno na krajnji prihod člana Fonda. Rizik promene poreskih propisa je u potpunosti izvan uticaja Društva.

17. ANALIZA USPEŠNOSTI INVESTIRANJA SREDSTAVA I ANALIZA UPRAVLJANJA FONDOM

Društvo upravlja imovinom Fonda sa pažnjom dobrog privrednika, a u cilju povećanja ukupnog prinosa, poštujući principe rentabilnosti, likvidnosti, profitabilnosti i diversifikacije u investiranju isključivo u interesu članova Fonda.

Uspešnost ulaganja sredstava fonda i upravljanja fondom se može sagledati preko sledećih pokazatelja:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA PERIOD OD 1. JANUARA DO 31. DECEMBRA 2013. GODINE

Period	Prinos
1.1.2010. - 31.12.2010.	14,86%
1.1.2011. - 31.12.2011.	-0,88%
1.1.2012. - 31.12.2012.	16,49%
1.1.2013. – 31.12.2013.	-0,47%
od osnivanja - 31.12.2013. (prosečan godišnji prinos)	8,10%

Najniža stopa prinosa u 2013. godini je iznosila -0,95%, dok je najviša stopa prinosa u istom periodu iznosila +7,04%.

Takođe je obračunat i pokazatelj ukupnih troškova (TER - Total Expense ratio), koji predstavlja količnik vrednosti ukupnih troškova poslovanja u fondu u proteklih 12 meseci i prosečne godišnje neto vrednosti investicionog fonda koja za period 01. januara – 31. decembra 2013. godine iznosi 92.822.755,00 dinara.

Vrednost ovog koeficijenta iznosi 2,58% za period 01. januara – 31. decembra 2013. godine.

	Apsolutni iznos u RSD	Relativni iznos (% od pros.neto imovine)
Naknada Društvu za upravljanje	1.543.834,88	1,66%
Troškovi kupovine i prodaje HOV	352.588,82	0,38%
Troškovi kastodi banke	325.940,73	0,35%
Ostali poslovni rashodi	174.530,32	0,19%
UKUPNO	2.396.894,75	2,58%

18. USAGLAŠENOST STRUKTURE ULAGANJA SA PROPISANIM OGRANIČENJIMA

Ograničenja ulaganja investicionih fondova propisana su Zakonom o investicionim fondovima, Pravilnikom o investicionim fondovima. Na dan 31. decembra 2013. godine struktura ulaganja imovine Fonda je bila u potpunosti usaglašena sa ograničenjima koja su propisana Zakonom o investicionim fondovima.

19. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Lica se smatraju povezanim licima ukoliko jedno od njih ima mogućnost kontrole nad drugim, ili ima značajan uticaj nad drugim licem u donošenju finansijskih i poslovnih odluka ili su lica pod kontrolom jednog lica.

U skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 24 „Obelodanjivanja povezanih strana“ Fond predstavlja lice povezano sa Društvom za upravljanje. Odnosi Fonda sa Društvom

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA PERIOD OD 1. JANUARA DO 31. DECEMBRA 2013. GODINE

za upravljanje na dan i za period završen dana 31. decembra 2012. godine prikazani su kako sledi:

RSD hiljada	31. decembar 2013.	31. decembar 2012.
Obaveze po osnovu naknade za upravljanje	180	69

20. DEVIZNI KURSEVI

Srednji kurs NBS za devize, utvrđen na međubankarskom tržištu deviza, primenjen na preračun deviznih pozicija u dinare je sledeći:

	31. decembar 2013.	31. decembar 2012.
EUR	114.6421	113.7183
BAM	58.6156	58.1432
USD	83.1282	-

U Beogradu, februar 2014.

Lice odgovorno za
sastavljanje izveštaja
Danica Jovanović

Direktor
Aleš Borko
